

ELŐFIZETÉS

ÉVELYBEN ÉS VIDÉKEN	
Egy évre	180 Lei.
Fél évre	90 Lei.
Három negyed évre	65 Lei.
Egy hónapra	15 Lei.

Hirdetések

Árszabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és cseanádi országos
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 387.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulvardul Regele Ferdinánd I. (József fõh.-ut) 22.
TELEFON-SZÁM 154.

Arad, 1921.

Fõszerkesztõ:
Stauber József.

Kedd, március 22.

Áthozható értékek.

A Romániához csatolt volt magyar területek lakosságának igen sok értéke és értékpapírja marad a budapesti pénzintézetekben. Az érdekelteknek érthetőleg fontos érdeke fűződött ahhoz, hogy ezekhez az értékekhez és értékpapirokhoz hozzájussanak. A budapesti román pénzügyi és gazdasági misszió ebben az ügyben eljár a magyar kormánynál és eljárásának eredményét a következőkben közli az érdekeltekkel:

1. A magyar kormány egy újabb rendeletével — az alább közzétett megszorításokkal — hatályon kívül helyezte az értékpapír és más értékek kivételére eddig fennállott tilalmát. Tiltva van továbbra is a kivétel a következő értékekben: 1. Arany és ezüst, akár pénz, akár rud, akár nyers. 2. Mindazon magyar állampapírok, (részvények, alapító iratok, állam kötvények stb.), melyek idegen valutákban szólnak, nem koronában, (font sterling, francia frank márka stb.) 3. A magyar pénzügy miniszter újabb intézkedéssel szerint a 4 százalékos magyar koronajáradék, a 3:5 százalékos magyar koronajáradék, továbbá a 4 százalékos földterhermentesítési kötvények, a tiszai és szegedi 4 százalékos sorsolási kölcsönkötvények. 4. Műtárgyak és tudományoscélu értéktárgyak. 5. Az osztrák-magyar bank le nem bélyegzett bankjegyei.

II. Ennélfogva mindazon erdélyi, bánáti és a többi Romániához csatolt területen lakó román állampolgárok — magánosok, vagy intézetek, — felvehetik és kivihetik Magyarországból a következő érték- és értékpapírlejtjeiket: 1. Hadikölcsönkötvények. 2. Mindazon magyar állampapírok, amelyek koronában szólnak, (részvények, alapítólevelek, magán- és államkötvények) kivéve a koronajáradékot, a földterhermentesítési kötvényeket és a tiszai szegedi kölcsönkötvényeket. 3. Az idegen értékpapírok, amelyeknek kibocsájtója, vagy a kibocsájtási helye nincs Magyarországi területén, — akár korona, akár más valutában szólnak. 4. Idegen valuták, beleértve az osztrák-magyar banknak Magyarországot kivéve bármelyik utódállam által lebélyegzett bankjegyeit

III. A budapesti román pénzügyi és gazdasági misszió megkezdte a tárgyalásokat a magyar kormány képviselőivel, hogy szabaddá tegye az engedje kivinni az 1, 2, és 3 alatti értékeket is, amelyeket a román állampolgárok helyeztek el a mai Magyarország intézetében. E kérdés megoldásáig és mindaddig, míg a román pénzügyminiszter az értékpapíroknak és más értékeknek Romániába

való bevételére vonatkozó határozmányokat megállapítja, ajánlatos, hogy ezen értékek tulajdo-

nosai ne ssiessenek azok felvételével.

Módosítják a választójogi törvényjavaslatot

BUCURESTI. *Mantu Gyula* indítványára külön bizottságot küldtek ki a választójogi reform tanulmányozására és módosítására. A bizottság most készült el munkájával és a módosított javaslatot már a kamara elé terjesztette. A fontosabb módosítások a következők: Az új javaslat elejti a 250 ezer lakosból álló kerületi beosztást, amely figyelmen kívül hagyja a politikai, gazdasági és geográfiai tekinteteket. A módosítás szerint minden 50 ezer lakos egy képviselőt választ. A kerületeket a módosított javaslat nem állapítja meg. Hasonlóképpen

elejték azt a tervet is, hogy a kerületek beosztását külön törvény szabályozza. Erdélyben új kerületbeosztás lesz, mert a mostani közigazgatási beosztás nem felel meg. Hogy a román törvény ne essék az előbbi törvény hibáiba, a javaslat a nemzetiségi-kisebbségekre nagyjelentőségű elvet valószínűsít meg. Nevezetesen kerüli, a mennyire lehet, a vegyes lakosságú választókerületeket. A kiküldött bizottság nem foglalt állást abban a nagyon fontos kérdésben, hogy ki tekintendő román állampolgárnak. Ez a fontos kérdés egyelőre függőben maradt.

Franciaország is ratifikálja a trianoni békét.

PARIS. *Reynold* szenátor, aki a francia szenátusban a trianoni béke előadója, a következő nyilatkozatot tette: — A szenátus ratifikálni fogja a békeszerződést. Amikor a versaillesi béke ratifikálása volt szóban, többen voltak, akiket gondolkodóbaejtett a ratifikáció. De azokkal a nehé-

ségekkel szemben, amelyeket egy vétő okozott volna, mégis inkább kijelentettük hozzájárulásunkat. *Lehetetlen a határok külgaztására gondolni.* Ezt jól megértette a magyar kormány, amely a maga politikáját a szerződés elfogadására alapítja.

Magyarországgal

megindult a levélforgalom.

(Mind a levél Timisoaran (Temesváron) megy keresztül.)

Románia s Magyarország között tegnap hivatalosan és rendszeresen megindult a levélforgalom. A postaigazgatóságok rendeletet kaptak, hogy a forgalmat vegyék fel és ezzel a két ország között a két év óta szünetelő postai összeköttetés ismét normális lett. Romániából Magyarországra ezentul postosan fogják továbbítani a leveleket. Minden levél, melyet Magyarországra címeznek, nyitva adandó fel és két leférértékű postabélyeget kell ráragasztani. Az összes Magyarországra szóló leveleket, bárhol is adják fel az országban, *Timisoarara* (Temesvárra) küldik, ahol külön hivatalt állítanak fel a Magyarországgal való postai összeköttetés lebonyolítására. Egyelőre csak egyszerű leveleket lehet feladni, de rövidesen ajánlott leveleket is fel fognak venni. Express-továbbítás-

ról még nem lehet szó, mert az a legtöbb háborút viselt országban is fel van függesztve. A postaforgalom egyéb ágai még mindig csak korlátozott mértékben működnek. A távirati pénzügyi átutalás jövedelméig nem fog újra megkezdődni. A táviró vonalakat annyira igénybe veszik az állami és más fontos táviratok, hogy az utalvány-táviratok továbbítására három-négy nap előtt nem igen kerül sor. Egyébként Magyarország a táviró forgalom rendszeres. A telefon azonban csak a belföldi forgalomban működik. A külföldi államok közül elsőnek valószínűleg Csehszlovákiát kapcsolják be a romániai telefonhálózatba azután kerül a sor Ausztriára és Magyarországra.

Károly trónörökös fogadtatása.

BUCURESTI. Károly trónörökös és felesége fogadtatására nagyszabású előkészületek történtek. A trónörökös-pár Constanza kerestül március hó 27-én déli előtt fél 11 órakor érkezik Bucarestbe. A pályaudvaron a királyi családon kívül a trónörökös-párt fogadni fogják a katonai méltóságok, a képviselőház és a szenátus elnökei, az egyetem rektorai és dékánjai, az összes műintézetek küldöttségei és a magasabb rangú köztisztviselők. A trónörökös-pár a fogadtatására kivezényelt katonai csapatok felett szemlét tart, azután az udvari fogatokon a no tabilitások kíséretében a székes-egyházba vonul, ahol Te Deum lesz. A pályaudvartól való elindulást 101 ágyulövés jelzi és az egész bevonulás alatt a templomok összes harangjai zugni fognak. Az ünnepi istentisztelet után a díszmenet a controceni királyi palotába vonul. Este 9 órakor dísz vacsora lesz, amely idő alatt az összes bucurestii színházakban és mozikban ingyenes népeledést tartanak. Bucurestii különböző pontjain katonazenekarok fognak játszani és nagy népiünnepségek lesznek. Március 28-án és 29-én a trónörökös-pár a különböző küldöttségeket és méltóságokat fogadja. 29-én este a Nemzeti Színházban nagy díszelőadás lesz. Március 30-án a vidéki küldöttségeket fogadják és átveszik az ajándékokat.

Szünőben a flekk-tifusz.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradmegyei Borossebes és Bokszeg községekben kiütéses tifuszjárvány volt. Megemlékeztünk azokról a radikális intézkedésekről is, melyeket a megyei alispáni hivatal léptetett életbe dr. Bradean Atanáz megyei főorvos előterjesztésére a járvány elhajtása végett. A vármegyei orvos hivatalhoz ma értesítés jött, mely arról számol be, hogy a két községben fellépett kiütéses tifusz megbetegedések megszűntek. — A fertőtlenítések a legnagyobb rendben szépen folynak, új be tegség nem fordult elő, úgy, hogy az említett községek cigányfirtályaiban is megszűnt teljesen a járvány. A borossebesi kórházba beszállított betegek állandó kezelése alatt állanak és a betegségek közül egyik sem végződött halálosan. A közlekedési zár továbbintézkedésig érvényben marad és így remélhető, hogy rövidesen a megye egész területén meg fog szünni a kiütéses tifuszjárvány.

A gabona-szállítása.

Az aradi vasutigazgatóság ma rendeletet kapott, amely a gabona szállítását illetőleg új eljárást ír elő. A gabonaneműeket és azoknak termékeit eddig a kerületi szállítási bizottságtól nyert szállítási engedély felmutatása alapján vették fel szállításra a vas uti állomások, anélkül, hogy a forgalmi rendelethez előírt élelmezési hivatalok által kiállítandó engedélyt is követelték volna a szállításhoz. A C. F. R. központi vezérigazgatósága az új rendelettel a gabonaneműek belföldi forgalmát most új alapokra helyezi. A ma érkezett rendelet szerint ugyanis ezentúl a buza, rozs és ezek örleményeinek, valamint a babnak szállítási engedélyt nem a megyei élelmezési bizottság adja meg, hanem azt az ujjászervezési és élelmezési államtitkárságtól kell kikérni. Addig tehát, a míg a szállító felek a szállítási engedélyen kívül a szállítandó termékek minőségéhez képest az ujjászervezési vagy az élelmezési államtitkárság engedélyét fel nem mutatják, áruik szállításra fel nem vehetők.

Tanulmányut

Aradon.

Köszeghy József Oradeamare (Nagyvárad) főmérnöke Aradon járt, ahol az aszfaltot tanulmányozta. Köszeghy főmérnök a következőket mondta: Arad város épp oly fentartási egyezséget kötött a Magyar Aszfalt Részvénytársasággal, mint mi, hogy t. i. bizonyos díjak fizetendők a karbantartásért. A háború okozta drágaság folytán ezt a szerződést teljesen félreértették a M. A. R. T.-gal új megegyezést kötöttek, amely a városra súlyos terheket ró. A részvénytársaság a teljesített munka költségeinek 15 százalékát kapja, ezenkívül a város ad minden anyagot: fát, bitumént, ezenfelül négyzetméterenként 22 lei térítmenyt fizet a részvénytársaságnak. E megegyezésnek az a magyarázata, hogy a város megelődözleg 23 waggon bitumént vásárolt 400 leics árban waggononként s ezért igen kedvezőek a feltételek. Aradon az aszfalt rossz karban van, egyik oldalán az utnak még van valami javítás, a másik oldalán semmi, a mellékutcákon zuzott kavicscsal pótolták az aszfalthiányokat.

Az aradi villamos műnél is tettem látogatást. A villamos mű ölesőbban adja az áramot, de a termelési viszonyok is kedvezőbbek Aradon, mert a villamos műnek az arad-hegyaljai vasutal van szerződése nagymennyiségű elektromos áram szállítására, ezen kívül Pécska s a közeli községek is onnan kapják az áramot. A villamos műnek van egy gőzturbinája, 3000 lóerős s az áramfogyasztás is kedvezőbbben van elosztva, a személyzet is kevesebb, jobban fizetett. Petrozsényi szénfelületnek s valamivel olcsóbban kapják, de állandóan és eleget mennyiségben. Ezenkívül Aradon nincs kedvezmény az áramdíjaknál, ötven banit fizet mindenki, a fogyasztók száma ott se több, mint itt, de a közvilágítást megfizeti — a város, gyertyafényenkiut s világítási óráinkint, az önköltségen felül 10 százalékot kap.

Veszélyben Arad butoripara.

Erdély gazdasági életének fokozódó helyreállításával érdekesnek gondoltuk Arad nagyszerűen fejlett butorgyártási ipara iránt is érdeklődni. Az Aradi Közlöny munkatársa ma beszélgetést folytatott egy nagy aradi butorgyárossal, aki a következőket mondotta:

— Arad butoriparának területe Erdély és Csanádmegye egy része volt. Most a közlekedési nehézségek folytán az aradi butorgyárak termékeit csupán Aradon tudják eladni és bizony az üzletmenet nagyon kis határok közé szorult. A butorgyártás még a nyáron is a legnormálisabb viszonyok mellett folyt és csupán a pénz becserélése óta észlelhető üzletágunkban nagy pangás. Nyers anyagot, bőrt és butorszövetet kapunk ugyan, de a német

országi összeköttetéseinket a közlekedési viszonyok helyreállításáig nem tudjuk felhasználni és így anyagkészletünket csupán az erdélyi iparcikkkel tudjuk kielégíteni. A kellékekben egyébként nagy hiány van, a bevásárlásokat a legnagyobb részben helyben eszközöljük, amennyiben még a szomszédos külföldi országokból való behozatal is nagy nehézségekbe ütközik. Ellenére a nagy pangásnak, rakutárunkat mindig pótoljuk és a bonbeváltástól várjuk készleteink elhelyezését. Azóta sem történtek nagyobb bevásárlások és így további nagy befektetéseket már nem is merünk eszközölni. Így Arad egykor nagyon szépen virágzó butoripara most nagyon válságos helyzetbe került.

Irodalom és művészet.

A színház heti műsora:

Kedd: Éva és a férfiak. (A.)
Szerda: Leányvásár. (B.)
Csütörtök: Farsang tündére. (C.)
Péntek: Nincs előadás.
Szombat d. u.: Robinson Crusoe. Gyermekelelőadás. Este: Nincs előadás.
Vasárnap d. u.: Csárdáskirálynő. Este: Fehő Klári. (Bérlétszűnet.)
Hétfő d. u.: Baba. Este: Cigány-krómfő (Bérlétszűnet.)

Várnai elszerződött Aradról.

Az aradi színtársulat legrégebbi tagja, a színházbarát — közönségkedvenc: Várnai Jenő szeptemberiől kezdve nem tagja, többé Róna-Dezso színtársulatának. A kiváló művész meghívást kapott a budapesti Renaissance-színházhoz és egy hónapi tárgyalás után perfektuálta a szerződést, amely körülbelül tizenkétezer korona havi fizetést biztosít neki. Várnai budapesti szerződését már bejelentette Róna igazgatónak azzal, hogy szeptemberig, szerződése lejártáig az aradi társulat kötelékében marad. Aradon bizonyára sajnálni fogják Várnai távozását. A művész azonban Budapestben tágabb teret fog találni művészi működéséhez és bizonyára hamarosan az első színművészek közé fog emelkedni. Várnai a második aradi színész, aki a Renaissance-színházhoz szerződött. Kivül még Novák Irént köti szerződés az új színházhoz.

A Renaissance-színház oly érdekes vállalkozása a magyar ióvárosnak, hogy érdemes vele megismertetni a közönséget. Az új színház, amelynek Harsányi Zsolt a neves író az igazgatója, a T-líker helyiségében épült. A főrendező Göth Sándor, titkár pedig dr. Beregi Sándor. Leszerződött még az új színházhoz Csillag Teréz és Csontos Gyula is. Az előadások este 9 órakor kezdődnek s a közönség részére az igazgatóság kötelezővé tette az estélyi ruha és frakk viselését. Ez a színház lesz Budapest legdrágább szórakozóhelye, amelyet csak igen gazdag emberek látogathatnak. Délutánonként két filmszkecses is színterhoznak a színház tagjainak közreműködésével, termé-

szetesen a színészek ezért külön díjazást kapnak. Itt említjük meg, hogy Ocskay Mihály, az aradi színház jeles tenoristája szeptembertől kezdve az oradeamarei (nagyvárad) színházhoz szerződött.

A színházi iroda közleményel. A színtársulat a hét végén befejezi a Timsoara (temesvári) szezont és a jövő léten már a teljes színtársulat Aradon játszik. Színészeink az erkölcsben bővelkedő két hónapos vendégszerelés után mondanak búcsút a szomszéd város közönségének és visszatérnek Aradra. Erre az időre halasztódik el a már meghirdetelt két bemutató is. A Cseregyerekök premierjét az elkövetkező héten tartja meg a színtársulat és ezt követi hamarosan a Mi ketten bemutatója. Szerdán és csütörtökön két nagysikerű régi operettel, a Leányvásárt és Farsang tündérét eleveníti fel a színtársulat Seregh Marcsával és Sebestyén Jenővel, akik a nagy táncos szerepeket játsszák a két nagyszerű operetben. — Éva és a férfiak-at, Kardos Andornak a Magyar színházban bemutatott elsőrangú vígjátékát ismétli meg kedden a prózai együttes. Az Aradon általánosan kedvelt, kiváló vígjátékban Csige Böske, Harmath Józsa, Benkőné, Forgács, Várnai, Földes, Mészáros, Selmezi játsszák a szerepeket. — Gyermekelelőadást rendez szombaton délután a színház igazgatósága a husvét ünnepekre való tekintettel. Ebből az alkalomból Robinson Crusoe című látványos gyermekdarab kerül bemutatásra. Az előadás érdekességét növeli, hogy apró gyermekek játsszák a szerepeket.

Operett a Modern Kabaré mai műsorán. Ma este újból az Eresz alatt című kirívó operett kerül színre a Modern Kabaréban, amely az új műsorban oly hatalmas sikert aratott. Ebben az érdekes fészke tartalmú és hangulatos zenéjű darabban művészi alakítást produkál Németh Margit, a kabaré népszerű primadonnája. Hálás szerepet játszanak még T. Réthy Irén, Forray Aladár, Rudas Bandi és Biró Géza. A műsoron az operetten kívül még egy érdekesítő egyfelvonásos szerepel egy gúnyol dráma megrázó drámai cselekménnyel. Tolnay Dea, Beregi László és Rudas Bandi értékes alakításokat produkálnak az izgalmas cselekményű drámában. Magán számmal szerepelnek ebben a műsorban először Németh Margit, a kitűnő díző és Biró Géza groteszk komikus. Új számokkal szerepelnek Aurél, Tolnay Dea,

Kaposi Gizli, Forray Aladár, Fila János, Pawlowna és a többi kabarétag.

Még csak egynéhány napig jelenthető be eladásra kerülő műtárgyait, képeit, szobrait, szőnyegeit, porcellánjait, Erdély legszenzációsabb intézményének, a Szépművészeti Szalonnak, mert e héten már megnyílik új helyiségében, az Ortutay-palotában.

Szamosy Elza szombaton este tartotta meg a Kulturpalotában egyetlen hangversenyét. A művész iskolázott énektudásáról nagy elismeréssel szólhatunk; nagyszerű alt hangja tömör, kellemes és szokatlanul finom. Befejezett művészetének színe és határozott szuggesztív ereje van, előadó tehetsége is rendkívül sokoldalúnak bizonyult. Programját a Sámson és Delila, a Mignon, a Tosca operák nagy ariálból, Strauss „Helmliche Aufforderung” című hangulatos dalából és az Erkönyből, Farkovszky „In mitten des Bales” című efragadón kedves dalából és Tosti híres „Pour un Batser”-jából figyelmes állította össze. A Tosca nagy ariát talán kissé fénytelenül interpretálta, de a többi számokat kifogástalan énektudással adta elő. A kisszámú közönség az egyes számok után lelkes tapsorkánál ünnepelte a művésznőt.

Szendrey Mihály

bécsi színgazgató.

Arról értesülünk, hogy egy Bécsben székelő — részvénytársaság Szendrey Mihály volt aradi színgazgató igazgatása alatt stagione-színházat alapít, amely szeptember elsején nyílik meg. Az új színháznak állandóan szervezett színelőadása nem lesz, hanem felváltva fognak benne vendégszerepelni az egyes államok elsőrendű társulatai. Az Aradi Közlöny munkatársa Szendrey Mihályhoz fordult felvilágosításért, aki kijelentette, hogy a hír megfelel a valóságnak. A szerződést megkötötte a nevezett részvénytársasággal és megfelelő kaució befizetése után egy elsőrangú bécsi színház átvételére opció is kapott.

Aradra érkezett

amerikai ládák.

(Széllamos vasuti tisztviselő.)

Timsoara (Temesvár). Prokop Jánost, a gyertyamosi vasuti állomás alkalmazottját behozták az ügyészségi fogházba, mert nagyarányú széllamososságot követett el. 1920. novemberében tért vissza Amerikából egy besszarabiai lakos, aki Gyertyamoson két ládát adott fel 4000 dollár értékben. A ládák csak Aradig jutottak el, mert eddig még ki nem derítették, okból a fuvarlevelek elvesztek. Az aradi vasuti állomás hivatalos uton érdeklődött Gyertyamoson a ládák hovatartozása felől. A megkeresés Prokop kezéhez került, aki az átvételhez szükséges okmányokat meghamisította, azokkal jelentkezett Aradon, ahol jóhiszeműleg kiszolgáltatták neki a ládákat. Időközben egyre sürűbben érkeztek a hivatalos megkeresések a ládák ügyében, míg végre a megindult nyomozás kiderítette a valóságot. Házkutatást tartottak Gyertyamoson Prokop lakásán, ahol a vasuti hivatalnok bűnössége minden kétségek kizárólag beigazolódott.

Navay gyilkosai.

„Megforgattam a kést a szívében.”

SZEGED. Navay gyilkosai bírpörének folytatólagos tárgyalásán a bíróság folytatta Anocska-Tóth kihallgatását. Elmondta a vádlott, hogy a Makón elrabolt élelmiszereket Budapestre akarták hozni. Beismerte, hogy báró Perényivel együtt volt elfogva, de hogy azt a kijelentést tette volna, hogy „én ástam meg Navayéknak a sírját”, tagadja. Azután dr. Sebestyén kihallgatására került a sor, Sebestyén elmondta, hogy eredetileg papnak készült, azután törvényszéki díjnok, majd korrek tor lett, végül katona lett és orosz hadifogságba került. Itt ismerkedett meg Kun Bélával, aki már akkor is a kommunizmus megszervezésén dolgozott, de a magaviseletét nem helyeselte és ő is azok közé tartozott, akik Kunt bojkotálták Fogságból hazatérve ezredének az igazoló bizottsága védekezését beigazolták találta. A Károlyi-kormány alatt díjnoki állást kapott, de azt később elvesztette és nagy nyomorban élt. A kommunizmus alatt egy forradalmi törvényszéknél vizsgálóbiztosi állást kínáltak fel neki, amit el is fogadott. Ekkor történt, hogy Makón a vörösök egy Vásárhelyi nevezetű direktoriumi elnököt szabálytalanságokkal vádoltak és száz terroristával együtt őt küldték ki az ügy megvizsgálására. Ő maga Hódmezővásárhelyen maradt és mikor beért Makóra, megtudta, hogy a terroristák agyonverték Vásárhelyit. Azután telefonon elrendelték, hogy a törvényszék ítélkezék egy Weisz nevű borkereskedő felett, akit az ő ellenzése dacára is életfogytiglanl börtönre ítélték. Egy Fajti nevezetű terrorista afeletti dühében, hogy az ítélet ilyen enyhe volt, összeverte Weisz. A makói tuzsok kivégzéséről nem tudott. — Épen vonaton utazott, mikor látta, hogy a terroristák három embert cipelnek, majd lövéseket is hallott és egy vörösőr kérdéseire azt a választ adta, hogy három tuzs megakart szökni. Elmondta azt is, hogy kihallgatta a terroristák beszélgetését, akik elhatározták, hogy két papot meggyilkolnak és ő ezeket is megmentette. A Navayak meggyilkolásáról azt vallja, hogy a terroristák már részegen érkeztek meg a halálvonnattal Félegyházára. Kerten kupéba kísérték Navay Ivánt és Kiss Géza terrorista így szólt: Oktasátok ki őket a kommunizmusra! Varga terrorista csak ennyit mondott: Vigyétek őket. Ő ekkor elment mosakodni és mikor visszajött, látta, hogy a vörösök osztzkodnak a Navayak ruháin. Mikor felháborodva fúdalolta, hogy miért tették ezt, Engl Lajos azt mondta, miközben dült szájából a pálinka szag. Még hápogott az

őreg burzsuj, azután megforgattam a kést szívében! Cegléden a terroristák dicsekedve tették jelentést Samuellynek, aki azonban nem volt megelegedve az ered-

ménnyel, mert felette keveselte az eredményt. Pestre érve Kiss Géza megkérte, hogy az ítéletet ő szövegezzék meg, de ő ezt a leghatározottabban visszautasította.

Nagyszabású hotelszanatórium Aradon.

Nagyszabású tervvel járultak ma dr. Robu János polgármesterhez dr. Luszt Ferenc orvos és Szömörkényi Rezső mérnök, akik részvénytársasági alapon egy hotelszanatóriumot akarnak létesíteni. A terv szerint a Maros innen-ső partján az ujaradi ut mellett létesítenék a hotel-szanatóriumot, amelyre a várostól kilenc holdnyi területet kérnek. A szanatórium megvalósításához körülbelül 18 millió lei szükséges, amely összeget részvények kibocsátásával szándékoznak megszerezni. A szanatórium a legmodernebb berendezésű lenne: gyönyörű parkkal és pazarul kiépített strandfürdővel. A betegek kényelméről a terv szerint a leglelkisemretesebben gondoskodnék a szanatórium vezetősége. A higiénikus szempontokat szem előtt tartva szintén nagy áldozatokat hozna a

részvénytársaság. Hatalmas, e célra szükséges modern mosó fertőtlenítő és ruhaosztó gépeket hoztatnának Angliából, amelyekre a behozatali vám elengedését kéri a kereskedelmi minisztériumtól és erre nézve is kéri a város támogatását. A park külörféle helyén lennének elhelyezve a szanatórium épületei. A betegek szabad orvosválasztást ir elő a tervezet. Végül arra kérték a várost, hogy szintén járuljon hozzá a szanatórium építéséhez. Dr. Robu János polgármester megnézte a bemutatott tervrajzot és örömmel értesült a nagyszabású tervről, amely a város fejlődéséhez nagyban hozzájárulna. Közölte a tervezőkkel, hogy írásban pontosan részletezve nyujtsák be a tervezetet s megígérte, hogy a maga részéről a tanács előtt támogatni fogja azt.

Megkötötték

az orosz-lengyel békét.

RIGA. A lengyel-orosz békeszerződést tegnap este fél tíz óra körül aláírták.

BÉCS. Sidney Sun tókiói távirata szerint szibériai lapok azt jelentik, hogy *küszöbön áll Japán háborúja a bolsevisták ellen.*

Szamosy Elzát

átülték a határon

Szamosy Elzának tegnap este kellett volna Timisoarán (Temesváron) is hangversenyt rendeznie, de a már reklamizált koncert elmaradt. Az Aradi Közlöny Timisoarára (Temesvárra) küldött munkatársa utána járt a dolgnak és megtudta, hogy Szamosy Elzát és öcscsét, Szamek Bélát az ottani rendőrség *kiútitotta Romániából.* Néhány nappal ezelőtt egy kopaszodó külsejű erőszakos modoru ur jelent meg Aradon és Szamosy Bélának nevezve magát azt mondta, hogy ő Szamosy Elzának az öcscsé. Többeknek különféle megbízásokat adott és mikor arra kérték, hogy előre fizessen, mindenütt azt mondta, hogy a Szamosy-név csak jó arra, hogy fizetni is fog. A Szamosy-hangverseny lezajlása után azonban fizetés és bucsuszó nélkül itthagyták Aradot. Szamosy Bélát tulajdonképpen Szameknek hívják és álnéven járta be nővérével Romániát.

Az angol király unokatestvére ... kereskedő.

BÉCS. A londoni legelőkelőbb társaságban az utóbbi hetekben a legérdekesebb téma a Marquis of Carsbrooke esete. A márki az angol királyi család tagja, Beatrix hercegnőnek, néhai Viktória angol királynő leányának a fia és így unokaöccse V. Györgynek, a mostani angol királynak. Miután a franciaországi harctereken végigharcolta a háborút, azzal a demokratikus elhatározással lepte meg a királyt, hogy a kereskedői pályára lép. Egy igen hosszú audiencián bőven megokolta elhatározását és a király végül is beleegyezett abba, hogy családjának egyik tagjából aktív kereskedő legyen. Ez már több hónap pal ezelőtt történt, de csak most került nyilvánosságra. A márki már régebben belépett egy new-yorki hajósvállalatba, mint társigazgató, ahol szorgalmasan dolgozik. Reggel 9 órakor pontosan megjelenik irodájában, elintézi a levelezést, fogadja a felket, azután maga teszi meg üzleti látogatásait. Akik ismerik, azt mondják róla, hogy kitünő kereskedő szellem.

Háborus tragédia.

Még a múlt év decemberében érkezett haza egy aradi fiatalember négy évig tartó orosz fogságából. Annak idején megirtuk, hogy a hosszú fogság annyira fönkretette a szerencsétlen ember idegrendszerét, hogy a szegényházban kellett elhelyezni, ahol állandóan őrizet alatt tartották. Néhány hét múlva azonban annyira jobban lett, hogy hazamehetett özvegy édesanyjához. Az utóbbi napokban a buskomorság jelei mutatkoztak rajta. Napokig

nem beszélt senkivel, nem fogadott el enniivalót, csak ült és maga elé bámult. Tegnapelőtt reggel különösen ideges és ingerült volt és állandóan veszekedett, majd délután kitört rajta az örület. A keze-ügyében levő tárgyakat összetörte, majd dühöngeni kezdett úgy, hogy rá kellett zárni az ajtót. A házban lakók rémülten hallgatták a dühöngő örült kétségbeesett kiáltásait, amely egész éjjel tartott. Tegnap reggel telefonáltak a mentőkért, a kik beakarták vinni a szerencsétlen fiút a kórház elmebeteg osztályába, de nem bírtak vele és kénytelenek voltak otthagyni. Csak amikor újra visszajöttek, kényszerzubbonyal sikerült ártalmatlanná tenni és azután beszéltették a kórház elmebetegosztályába.

Ujabb német

területek megszállása.

BERLIN. Briand francia miniszterelnök beszédének egy helye nagy izgalmat kelt a német politikai körökben. Briand ugyan is egyik legutóbbi beszédében ezt mondta: — Eljöhet az a pillanat és ez a pillanat hamarabb el fog jönni, mint ahogy sokan gondolják, amikor rá kell térni arra az utra, amelyet én kijelölök; hogy Franciaország jogait biztosítsam. Különböző javaslatokat fogok tenni, amelyeket Franciaország vagy elfogad, vagy elvet. — Azt hiszik a német politikai körök, hogy Briand újabb német területek megszállását tervezi arra az esetre, ha az antant követelése Felsősziléziára vonatkozólag eredménytelen marad.

PÁRIS. A jóvátételi bizottság jegyzékét tett közzé, amelyben azt bizonyítja, hogy a békeszerződés Németországot 1921 május elsejéig husz milliárd aranyárka ellenértékének befizetésére kötelezi. Franciaország idej költségvetése szerint a francia államadósság 307 milliárd frank, amelyre fedezet a Németország által fizetendő 218 milliárd.

— A III. osztályú kereseti adó folytatólagos tárgyalása folyó évi március 23-án a következő sorrendben fog történni: Földi Istvánné szatócs, Sammla Farkas, Pálfi Imre, Greinenfels Mór, Eisele János, Gábor András, Spiró Róbert Sándor, Maulvurt Gerzson, Koch Mór, Szélpál és Fehér, Altmann Ernő, Aszódi Manó, Kohn Jenő, Kohn Arnó ügyvédök, dr. Hodorán Viktor, dr. Popper Sándor ügyvédök, Goldstein Jenő vegyiszerek készítése, Szabó Imre, Stein József, Braun Gusztáv üvegkereskedők, Haller Imre vésnök iparos, Bogván János, Vasziics Ferenc, Porcán Lajos, Palkó Lajosné, Czilrom Mór, Fodor Antal, Kovács Lajos, Kurlicsán István, Deutsch Lipót, Kósa János, Smetkó István, Bruckner Lajos és társa, Schwartz Mór, Glang Izraelné, Lukács Lajos, Bartalus Margit, Müller Károly vendéglős, Weichell János mézeskalácsos, Róth János és társa, Dragonics Ferencné, özv. Bogocán Marianné, Kiss Ernő, Möriz Szipónia vegyészkereskedő, Benesik Mihály, Csigu Mihály, Valentin Teréz, Drapkó Danielné, Szilber Fülöpné, Borbély Kálmánné, Róna Manó, Récz Károlyné, Bródy Lipót ócskaruha kereskedő, Molnár János ócskavaskereskedő.

HIREK.

— **A volt cluli (kolozsvári) egyetem Szegeden.** Budapest. A magyar kormány döntése szerint a volt cluli (kolozsvári) egyetem Szegedre kerül. Az egyetem ősszel megnyílik.

— **Droguisták a polgármesternél.** Ma délelőtt az aradi droguisták küldöttsége felkereste dr. Robu János polgármestert és kérte, hogy a luxusadó kivételét néhány napra halassza el, mert a napokban megjelent rendelet szerint a droguisták leltározását 22-re be kell fejezni és ez az idő olyan kevés arra, hogy nem készülhetnek el a leltározással. A polgármester megígérte, hogy a tanács elé terjeszti kérésüket.

— **A Tisza-pőr főtárgyalása.** Budapest. Gadó István, aki a gróf Tisza István bűnyében a főtárgyalást vezetni fogja, már áttanulmányozta a bűnper anyagát és már ki is tüzte a főtárgyalás napját. A főtárgyalást április 12-én kezdi meg. Mintegy 800 tanu kap idézést a főtárgyalásra s ez a szám még gyarapodhatik is. A főtárgyalás tehát előreláthatólag három napig tart.

— **Francia lap a brucki találkozásról.** Páris. A Home Libre című lap hosszabb cikkben méltatja Benes cseh külügyminiszter, gróf Teleki magyar miniszterelnök és Gratz Gusztáv magyar külügyminiszter brucki találkozását. A francia lap többek között ezeket írja: A találkozás lényege magában véve is olyan politikai eseményt jelent, amelynek politikai jelentősége van.

— **Turgenyev egy ismeretlen regényét felfedezték.** Berlin. Az orosz lapok jelentése szerint rövid idővel ezelőtt Turgenyevnek egy eddig ismeretlen regényét fedezték fel. A regény címe Egy élet a művészetért és ezideig azért nem hozták nyilvánosságra, mert Turgenyevnek Viardot Garcia híres énekesnővel való viszonya van benne megírva és az író határozott kívánsága volt, hogy a regény csak az énekesnő halála után tíz évvel hozzák nyilvánosságra.

— **Külföldi gabonát vásárol a magyar kormány.** Budapest. Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnök a gabonaforgalom szabadabb tétele és a rekvirálás kérdésének ügyében a következő fontos kijelentést tette: — A rekvirálás bizonyos vidékeken nem járt azzal az eredménnyel, amelyet vártunk. Az így előállt helyzet folytán kénytelenek leszünk az ellátáshoz szükséges gabona egy részét külföldről vásárolni. Hogy az államháztartásra nézve milyen káros ez és mennyivel szaporítja a terheket, arról ma még nem tudok nyilatkozni.

— **Gonda László meghalt.** Vasárnap délelőtt 10 órakor 67 éves korában elhunyt Gonda László, a városi színház nyugalmazott pénztárosa. Gonda László régebben színész volt s kisebb karakterkomikus szerepekben jelentős sikereket is aratott a világot jelentő deszkákon. Évekkel ezelőtt otthagya az akkori pályát és a színház pénztárosa lett. Évekig ő szolgált ki az aradi színházbajáró közönséget, amely igen megkedvelte a mindig jókedélyű, tréfás Gonda Lászlót. Évekkel ezelőtt az egészsége megroppant, nyugdíjba vonult és helyét átadta feleségének és fiának. Azóta állandóan betegeskedett. Néhány nappal ezelőtt ágynak dőlt és vasárnap délelőtt meghalt. Feleségén és két fián kívül kiterjedt rokonság gyászolja. A temetés holnap, kedden délután 3 órakor lesz a Str. Nicoara (Petőfi-utca) 8. számú házból. Gonda László elhunyt a városzerte általános részvételt kelt.

— **Készülődés a strandra.** A Neptun-fürdő új kabínjaira tömegesen jelentkeznek igénylők, de a mérnöki hivatal azokat részesíti előnyben, akik tavaly is kabint béreltek. Ezért ujjal figyelmezteti a tavalyi bérlőket, ha kabint akarnak váltani, jelentkezzenek a városi mérnöki hivatalnál.

— **Elcsereit kabátok.** Bogdán Péter feljelentést tett a rendőrségen Hock Károly ellen. Hock Károly 1920-ban Timisoaran (Temesváron) egy kávéházban szándékosan elcserelte kabátját Bogdán Péter értékes télibundájával. Bogdán kabátjában azonkívül még értékes és nagyfontosságú irások is voltak, amelyeknek elvesztése folytán Bogdán tetemes anyagi károkat szenvedett. A rendőrség megindította a vizsgálatot Hock ellen.

— **Helyreigazítás.** Mindazon hadkötelesek, akiknek már felmentésük van s akiknek testvére katonai szolgálatban áll és felmentésre vonatkozó felszólalásaik vannak, továbbá akiknek tanulmányaik folytatása végett halasztás adott, akik tartalékos tiszti vagy altiszti rangjuk megtartásáért folyamodnak valamint, akik hadügyminiszteri engedélyt nyertek az 52. és 53. §-ok nyújtotta kedvezmény elnyeréséért, folyó évi április hó 9-én a sorozó bizottság előtt, folyó évi május hó 5-én pedig a felülvizsgálóbizottság előtt, tehát két ízben tartoznak jelentkezni a Cercul de recrutarenal. Katonai ügyosztály.

— **Nagy Géza fényképész** Arad, Bul. Maria Regina (Andrássy-ter) 22. (megveházzal szemben) műtermében művészeti portréképek, speciális gyermekfelvételek, valamint fényképnagyítások és akvarellek naponta finom, izléses kivitelben készülnek.

— **Eljegyzés.** Barla Adolf mérnök-gépgyáros Timisoaráról (Temesvárról) eljegyezte Herrheiser Trude urleányt Prágából.

— **Aradvárosi menetjegy-iroda** (Bul. Regina Maria 21.) utelvelek látmozásait és minden magánügy elintézését felelősség mellett vállalja Bucurestiben és külföldön.

— **Hirdetmény.** Arad város első kerületi előjárósága közli: A kormányzótanács 19. valamint a népielőli szakosztály 6450-1919. D. sz. rendelete alapján 1919. október 11-től kezdődőleg az összes mezőgazdasági családok és munkások betegség és baleset esetére a Casa Cercuala pentru Asigurările Sociale pénztárainál biztosítandók. Felhívom a mezőgazdasági családokat tartó gazdákat, hogy mezőgazdasági családjaikat (béres, kocsis, vincellér, kanász, pásztor stb.) akár éves, akár hónapos családok, vagy akár állandóan, akár átmenetileg vannak alkalmazva, tehát a napszámosokat is fentnevezett pénztárnál haladéktalanul jelentsek be annál is inkább, mert a pénztár kiküldöttei által az ellenőrzést eszközölni fogja és amennyiben bejelentetlen alkalmazottakat talál, a kiküldetés költségeit a mulasztó munkaadóval fizeteti meg ezenkívül ellenük az 1907. évi XIX. tc. 12. §-ába ütköző és 187. §. A. pontja szerint minősülő kihágási eljárás fog megindítani.

— **Kigyulladt pince.** Vasárnap délelőtt 11 órakor a Bulev. Dragalina (Ap-ponyi-körut) 8. számú ház előtt nagy lö-meg tolongott. Izzalontól kipirult arcok szaggatott felkiáltások, ázaskodó iskolás gyermekek hangos összevisszása. A nagy köepületből fojtó sötét füst áramlott ki s a tűzoltókocsik előtt ijedten toporzékoltak a lovak. A tűzoltók már bent voltak a házban, az ajtón azonban senkit sem engedtek be és a kint levők bizonytalan találgató pillantásokat vetettek a sűrűre kőfalakra. Végre kijöttek a tűzoltók is. Látszott az arcukon, hogy sikerrel végezték munkájukat. Egyikük vígan mesélte a körülállókknak: Nem volt az kérem valami nagy

dolog, a pince égelt csak egy kicsit le. A házban központi fűtés van, a felhalmozódott kocsz hamuja erős tüzet fogott és megporzszelte a pince tetőzetét. Semmi az kérem. Azzal már fel is ugrottak a kocsira és elváltak. Az emberek furcsán, kielégítetlenül bámultak utánuk. Látszott mindenkin, hogy valahogy többet nagyobbalt akartak. Talán kevés volt nekik a pincetűz.

— **ATE—KINIZSI 1:1 (1:0.)** Az ATE óvár-terei sporttelepén folyt le hatalmas közönség jelenlétében és Markovits kiváló bíraskodása mellett a kék-fehérek és Illa-fenének első ideit találkozója. A Kinizsi teljes csapatával rándult át Aradra, míg az ATE. Czako, Kállay, Singer, Pövényi, Zsák, Murányi, Franheim, Lengyel, Licker, Szabó, Feldmann föllállításban szerepelt. ATE. kezdes után heves Kinizsi támadás, majd az ATE. Franheim beadásából Licker bombaszerű lövésével már a 3-ik percben megszerzi a vezetést. Ezt további Kinizsi támadások követik, melyek a féldő végéig tartanak és az ATE. Czako, Singer, Kállay bravuros játékaival gyönyörű védelmi játékot produkál. A második féldőt mezőnyjáték jellemzi. A Kinizsinek sikerül egy tizenegyest elérni, melyet mellélőnek. Kinizsi támadások után egy ATE. kapu előtti kavardásból a vendégcsapat Chambrei által kiegyenlít. A kiegyenlítést követő újabb Kinizsi támadások azonban az ATE. kiváló védelmén megtörnek. Mezőnyjátékkal ér véget az első izgalomban bővelkedő mérkőzés. Előmérkőzés: ATE. II.—Egyetértés I. 1:1 (1:1.) Biró: Lengyel Károly (ATE.)

— **Caruso felgyógyult.** Newyork. Caruso, a világhírű tenorista, aki legutóbb súlyosan megbetegedett, már teljesen meggyógyult.

— **Meghalt a fia után.** Budapest. Székely Ferenc volt igazságügyminiszter azon a napon halt meg, amikor fiát Székely Aladár ügyvédet, volt képviselőt eltemették.

— **Összehívták az ügyvédi kamarát.** Arról kaptunk értesítést, hogy dr. Avramescu Vazul április 25-re összehívta az ügyvédi kamara közgyűlését.

— **Házasság.** Dr. Bradear Atanáz vármegyei főorvos és özv. Klein Józsefné 1919. hó 20-án házasságot kötöttek.

— **Egyetemi diákok ipari vállalata.** Budapest. Ötvenkilenc főiskolai hallgató ipari vállalatot alapított. Az iparos-diákok képkalkatrészeket, sajtolt plénarut gyártanak, vasestergályos, szerelő, és cipésmunkát végeznek.

— **Ausztria felszámolása.** Bécs. Párisi jelentés szerint Mayr osztrák kancellár találkozott Louscheurrel, aki új tervet dolgozott ki Ausztria felszámolására. E terv szerint az anlant élelmiszerekkel és nyersanyagokkal látja el Ausztriát. Magyarország pedig élelmet juttatna, minnek ellenében Ausztria lemondana Nyugatmagyarországról.

— **Másfél millió egy nap alatt.** Kis történet a szerelemről, az igazságról, meg más egyébéről. Kép a jövőből. Gyerekekről, a tavaszról és magamról. Földes Mihály a nagy csinytevő. Kisasszony... Levél. Kétyl Endre) Erdélyi írókat! Apró esetek a szín ház táján. Miniatur egy színész-nőről stb. Ezzel a szenzációs tartalommal jelent meg az Aradi Élet legújabb száma.

LEGUJABB.

FOGADÁSBÓL HALÁL.

BUDAPEST. Csáktornyai Zoltán a magyar festőművész gárda egyik legjelesebb tagja vasárnap hajnalban 38 éves korában meghalt. A festőművész fogadásból másfél liter cognacot ivott, amitől szívszélhűdést kapott és ez ölte meg. A tehetséges fiatal festő ösvegyét és két gyermeket hagyott hátra. A tragikus eset a Royal külön termében, a Nemzeti Színház egyik művésznének a tiszteletére adott vacsorán történt.

LEPEDATU BUCURESTIBE UTAZOTT

BUDAPEST. A román felszámolási bizottság elnöke, Lepedatu János pénzügyi államtitkár néhány napra Bucurestibe utazott. A közelgő ünnepek alatt a Magyarországgal folytatott gazdasági tárgyalások szünetelnek. A román misszió vezetője felhasználta az alkalmat, hogy az eddigi tárgyalások menetéről tájékoztassa kormányát és egyuttal a husvéti ünnepek után folytatandó tárgyalásokra vonatkozólag új instrukciókat szerezhessen. A bizottság többi tagja különben helyén marad.

Nines önkéntes

repatriálás

BUCURESTI. A kormány rendelkezést adott ki, amely szerint a repatriáló hivatalok ezután csak olyanok számára adhatnak ki repatriációs engedélyt, akik kényszerrepatriálás alá kerülnek. E rendelkezés alapján az önként jelentkezők névsorát és okmányait az aradi repatriáló hivatal kéthavonként az államrendőrség bucurestii miniszteriumába tartozik beküldeni, amely felülvizsgálja a kérelmeket és ha nem lát olyan okot fenntartani, amely a kérvényező eltávolítását nem teszi kívánatosá külön repatriációs engedélyt állít ki. Miután a rendelet intézkedései részleteket nem tartalmaznak, Radu Pancu prefektus, aki a napokban Bucurestibe utazik, a repatriációs revíziója ügyében illetékes helyen felvilágosításokat fog kérni.

Hazajött az apa.

Tegnap délután, amikor az erdélyi személyvonat befutott az aradi vasúti állomásra, megható jelenet játszódott le a pályaudvar épülete előtt. Az egyik vasúti kocsiából több aradi ember szállt le akik most érkeztek haza hosszú-hosszu orosz hadifogságból. A pályaudvari kijáró előtt egy aradi család várakozott izgatottan. Amikor a hadifogságból hazatértek megjelentek, a családi csoportból kivált egy asszony és hangos sikoltással, zokogva borult egy tagbaszakadt, komor tekintetű ember mellére. Az asszony felismerte férjét, akit hat évnél hosszabb ideje nem látott. A férj szeretettel simogatta meg feleségét. Majd hozzámertek a gyermekei, akik öklönyiek lehettek, amikor elment hazulról. Megsimogatta a fejüket, meg sem csókolta őket, csak nézte-nézte idegenül s amikor a gyermekek kezét csókolták az apának, félrefordította a fejét és barázdás arcán két könnyesepp gördült végig: a szenvedésekben megkeményedett szív fagya felengedett. Akik ezt a jelenetet látták, sirva fakadtak.

Tolsztoj volt háziorvosa — öngyilkos.

Kassa. Makoviczky Dusan dr., Tolsztoj Leó volt háziorvosa Rózsahegyén öngyilkosságot követett el. Makoviczky két ízben töltött hosszabb időt a nagy orosz író mellett. Oroszországból való első hazatérése után Zsolnán folytatott orvosi gyakorlatot s a től lapokban terjesztette Tolsztoj eszméit. 1903-ban újra kiköltözött Oroszországba s az volt szándéka, hogy állandóan Tolsztoj mellett marad, akinek legmeghittebb bizalmasa volt. Tolsztoj halála után 1912-től kezdve a gróf irodalmi hagyatékának és a saját naplójegyzeteinek rendezésével foglalkozott. Hazájába csak néhány hónappal azelőtt tért vissza. Legutóbbi írásai között, hogy

köszvényét gyógyíttassa. Szombaton Rózsahegyre utazott s öngyilkosságot követett el.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Páris, szikratávirat március 20. Dollár 14.42, márka 23 és egy negyed, leu 19 és háromnegyed. Bucuresti március 20. Dollár 71, márka 1.20. Arad és Timisoara (Temesvár) március 21. Dollár 71, márka 1.20. Budapest március 20. A magánforgalomban a következő árak alakultak ki: Dollár 320, márka 540, leu 433, szokol 440. Zürich március 20. Berlin 925. Newyork 576 és fél. Prága 760, Budapest 157 és fél, Zágráb 400, Bucuresti 800, Bécs 165.

Az aradi tenyészbika-vásár.

Az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület által a vármegyei alispáni hivatal támogatásával rendezett bikavásár vasárnap délelőtt zajlott le az állatvásártéren. A vásárra már pénteken délután kezdtek felhajtani a távolabbi vidékekről hozott tenyészállatokat, s a felhajtás szakadatlanul tartott vasárnap reggelig, amikor 110 bika volt kikötve a vásártér kerülatjához. Nyolc órára megjelent a bíráló bizottság, melynek tagjai voltak: Purgly László, a Gazdasági Egyesület alelnöke, Farcasan állami jószágigazgató, Bejou Onisofor gazdasági tanácsos, Alföldy Pál gazdasági egyesületi igazgató, Soós Jenő vármegyei főállatorvos, Popovici Dávid városi főállatorvos, Secula Axent, Dittrich Jakob és ifj. Puta Manó birtokosok. A bizottság két órán át tartott szemle és bírálat után első díjra (500 lei) érdemesítette Hampel Adolf németpereg gazda 22 hónapos simmentali bikáját, melyet Arad város vásárolt meg 6750 leiért. A háromszáz leies második díjat Szigmeth Lajos német pereg gazda bikája nyerte el, melyet Kereki község vásárolt meg 6000 leiért. Végül a harmadik 200 leies díjat Hampel András ugyancsak németpereg gazda bikája vitte el, amelyet Magyarpecska község vásárolt 7500 leiért. A bizottság ezenkívül 18 kifogástalan bikát érdemesített egyenként 100 lei jutalommal a negyedik díjra, 10 órákor megjelent a vásáron dr. Beles Jenő alispán és dr. Robu János főpolgármester, akik megtekintették a kiállítást. A szemle befejezése után dr. Beles Jenő alispán buzdító szavak kíséretében kiosztotta a jutalomdíjakat. A vásáron összesen 30 bika cserélt gazdát, melyeket nagyjából községek vásároltak meg.

Milliárdos alapítke Bécs. A bécsi Depozitenbank 300 millióról 1200 millióra szándékszik felemelni alapítkejét.

Mozsi.

A mozgóképszínházak műsora. Március 22-én az Apollóban: Aranysziv és vassziv. Társadalmi dráma. — Az Urániában: Judex. Bünygyi dráma. V. rész.

Erzsébet királyi hercegnő esküvőjének helyszínén készült eredeti mozfelvételek keddtől kezdve az Apolló, mint az Uránia színház minden előadásán bemutatja. A főhercegnő esküvője,

mint az újságok leírásából ismeretes, a legragyogóbb udvari pompa között folyt le. Az uralkodó család engedélyével készültek a kitünően sikerült mozifelvételek, amelyek a magas esküvőnek minden fényét és ragyogását hiven tükrözi vissza.

Judex V. Hétfőn mutatta be az Uránia színház Judex V. fejezetét, a melyet minden előadáson zsúfolt nézőtér csodálat. Az V. fejezetben teljesen kibontakoznak a hatalmas dráma szédületesen nagyarányu konturjai. Az igazság diadalának magaslátán látjuk Judexet a titokzatos bírót, aki elkeseredett, kitartó és haláltmegevető küzdelemmel érte el célját: a gonosztevő megbüntetését. Befejezéshez közeledik az idegizgalmas drámai cselekmény és megnyugtatósunkra szolgálhat, hogy a mozi nevelő mórálja ezen a filmen különösen érvényesült, mert a gonoszok és bűnösök nem kerülhetik ki az igazság lesújtó vasöklét. A Judex V. fejezet kedden még az Uránia mutatja be és szerdán és csütörtökön az Apolló fogja vetíteni a bünygyi filmnek ezt az utolsóelőtti részét.

Aranysziv és vassziv. Felemelő hangulatokkal átszőtt ragyogó színekben pompázó olasz filmet mutatott be tegnap az Apolló színház. Itália mosolygó kék ege ragyog ránk e filmről és mesébe illő tájak varázsolódnak szemünk elé. Ebben a millióben még a drámai cselekmény sem hat ránk lenyűgözően és az élet sötét felhőin is áttörnek a mosolygó nap sugarak. A filmjárték története megkapóan érdekes és emberi. Szívek harca dől el előttünk hatalmas drámai összeütközésekben. A nagyszerű olasz filmet még kedden mutatja be az Apolló.

A szerkesztésért **KÁROLY JÓZSEF**

NYILTÉR.

Alulírottak mélységes fájdalommal elhelve, de a Mindenható szentséges akaratában megnyugodva, szomorított szívvel tudatják, hogy a legjobb férj, a hön szeretett édesapja, nagyapja illetve após, sógor és rokon

nagy: zóchenyi, zóchenyi

Gonda László

nyug. színházi pénztáros

folyó évi március hó 20-án, reggel 10 órákor, áldásos éjtelnek 67-ik, házasságának 28-ik évében visszaadta nemességét Teremtőjének.

Felejtethetetlen drága halo tunk földi maradványait folyó évi március hó 22-én kedden, délután 8 órákor fogjuk a Str. M. Nicoara 8. számú gyászszobából, a református egyház szerartásai szerint megáldani és a helybéli felső temetőben az örök nyugalomnak átadni.

Pihenése oszónes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1021. március hó 21.

özv. Gonda Lászlóné szül. Kultsár Irma, özvegye, Gonda István, Gonda Ernő mint gyermekei Kultsár Lajos és neje, szül. Sauer Róza, Kultsár Katalin és férje Riedl Rajmond, özv. Banhidy Lászlóné szül. Kultsár Anna, Kultsár Teréz és férje Urbán Endre, Kultsár Mária és férje Krahn László, sógorai és sógorai, Gonda Vilma, özvegye, Anna Drumello menyje. Ugyanígy a nagyszámú rokonság, a jó barátok és jóismerősök nevében is.

Minden külön értesítés helyett. 10470

Gyári ingatlan,

továbbá sárgarézszövek, esztergapadok, külön éle gépek szerszámok, transmissiók, galvanizáló és irdoberendezés 10:38

eladók

Arad, Thököly Imre-utca 1.

özv. Kohn Márkusné született Steiner Katalin, ugy a maga, valamint alulírott gyermekei nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy férje, illetve apja, nagyapja és após

Kohn Márkus

életének 78-ik, házasságának 46-ik évében, hosszas kínos szenvedés után folyó hó 21-én kiszövedett.

Temetése f. hó 22-én délután 4 órákor lesz izr. temető halottas házából. özv. Klein Márkusné neje, özv. Jónap Henrikné szül. Kohn Jozefin, Sámuel, Holén, Miksa, Mariska, Dezső gyermekei. 1200

Gyökersürolok, meszelők s kefék

nagybani raktára. Legolcsóbb beszerzési forrás. Viszont-eladónak rendkívül jutányos árák. 10851

VAKOK BOLTJA

Arad, Bulv. Reg. Maria (Andrássy-tér) 3. (Bejárati a Tabajdy Károly-utóban.)

J. GARTNER

női szabóság

párisi mintára.

Bulv. Reg. Maria (Andrássy-tér) 21. sz.

Meszet. 10736 Meszet.

Tiszte eittel értesítjük a nagyérdemű meszarásitok, építészek és vállalkozó urakat, hogy a Körösbánya mellett levő

meszégató kemencénket

ügembe helyeztük és máttól kezdve szép, darabos és kőmentes meszet szállítunk vaegontételekben a legolcsóbb napi ár mellett. — Beesés megrendelésüket mielőbbre kéri szolgálatkészítő tőzlettel

Mészégató Vállalat Körösbányán

Losonczy Lajos

órák és ékszerész

Arad, Piata Avram Ianon (Szabadság-tér) 1

Nagy választék: Arany jeggyűrűk, férfi és női aranyláncok, divatos medailonok, aranyórák, karkötő órák, irodai, asztali és dísz vekker órákban. Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi áron vesz és elad. Szolid árák. Pontos kiszolgálás. 1144

URISZABÓ ÜZLETEMBE

valódi angol tavaszi szövetek érkeztek nagy választékban. Izléses öltönyök mérték után 875 Leitől feljebb, legfinomabb minőségig készülnek. 1062

FRIEDMANN ALAJOS

uri szabó, Hunyadi-utca 4.

UJ! UJ!

Henegár Miklós

mű és fajtortész

Arad, Szél-utca 4.

Elvállal mindenféle angol és amerikai parkok alakítását. Kisebb nagyobb udvarok rendezését sírok kiültetését stb. 1201

Kereskedők figyelmébe!

Tenta, kékitő, kocsiikenőcs, lugsárgító, ruhafestők, tojásfestők s minden egyéb vegyszeti cikk eredeti gyári áron kapható a

Mercedes" vegyiparnál

Bulv. Regale Ferdinand (József fog-ut) 6. Ugyanott kékitő üvegek a legmagasabb áron megvételnek. 10456

Jól jövedelmező gyári vállalathoz **százezer leiel**

Társaság

keresek. Ajánlatokat: „Szék ülés fournier“ jellegre KLEIN hírlapirodában (Apollóval szemben) kérek. 1047

**Ha harisnyát olcsón akar venni!
Most érkezett Németországból!**

**Bársonyhoz Minden színben és minőségben.
Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17.**

Apró hirdetések

Alkalmazás.

ROMANUL németül, magyarul beszélő nő üzletben kiszolgálásra ajánkozik. Cím a kiadóban. 1176

GYAKORLOTT LABORANS állást keres gyógyszerárban. Cím: Toconita János Orczy-utca 11. 1192

KENYÉRKIHORDÓT felvesz a DOZSA KENYÉRGYAR. 1194

ALLAST KERES azonnali belépésre kereskedősegéd a férfi női konfekció uri női divatszakkában, ki román magyar, német nyelvismeréssel bir. Ajánlatok „Perfect” jellegre a kiadóba kéretnek. 1179

UTAZÓK felvételnek Szabó György pipere és gyógyszerpangyárában. Jelentkezni lehet Szabó drogériában. 1198

MAGYAR, német levelezés és kétfős könyvvitelben jártas irodista ki irógépben is ir kerestetik. Messzer Armin Arad Strada Crisán (Karolina-utca) 8. 1199

PERFEKT német-magyar gyors és gépi író hivatalnok ajánkozik. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 1077

HAZVEZETŐNÖ kerestetik. Bővebbet délelőtt 9-től 11 óráig Bohus-palota, II. kapu, első emelet, ajtó 18. 10479

Vétel és eladás.

ÖT-HAT ÉVES gyermeknek való tavaszi kabát 32-es férfi cipő, szalma kalap, jókarban levő gyermekjátékok (kugli építő kocka stb.) eladók. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 23. I. jobb. 2001

STRÁFKOCSI, parasztkocsi két nagy utazó kosár olcsón eladó. Schweidel József-utca 9. szám. 1171

ELADÓ új estélyi, balett-ruha kalap, 35-ös szürke antilop cipő több használt ruha. Strada Alexandri (Salacz-utca) 6. I. em. 1173

ALLO TÜKÖR 157-75 cm. fali óra, szekrények, fakofferek íróasztal stb. eladó. Orczy-utca 6. 1178

ELADÓ 12 személyes evőeszköz, brilliáns buton gyűrű, arany óra régi nagy sálkendő kézimunkák, asztalnemű, ét-szerviz ávegkészet, szalagarnitúra, függöny, lószőrmatrac, irattáska kéztáska ruhaselyem, több apróság Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 7. szám. 1175

BORELADÁS ötvenliteren felül, Aggyólygyi Jánosnál Barackán, motoroshoz közel kiszállítás kéznél. 1195

ELADÓ egy fehér leányzóba, szalagarnitúra, könyvberendezés és egyéb tárgyak Knéich Károly-utca 8. 10736

ROCOCO arany garnitúra, egyéb butorok, leanderek eladók. Cím a kiadóhivatalban. 10479

ANTIK és modern porcellán butort, szőnyeget festményeket, ékszert, ezüstöt vesz és elad Salca Artistique. Alina-utca 11. szám. 10621

Üzletek.

KARPITOS ÜZLET anyag és berendezéssel olcsón eladó. Strada Marasesti (Kossuth-utca) 66. sarok. 1106

VEGYESKERESKEDES italmérés elfogalható lakással 13,000 leiert eladó. Sas-hegy Str. Baritiu (Rákóczy-utca) 9. délelőtt 11-12-ig. 1196

Ingatlan.

BELVÁROSI HÁROM egyszobás modern házat saját árban eladom. Ur-schitz Calea Radnai-ut 57-59. 1197

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szepők, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozszása tude hmvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Arad — Timisoara és Arad — Oradea - Mare

között állandó gyűjtő, egyéb helyekre megállapodás szerint 1071

teherautó-forgalmat

rendeztem be. Pontos kiszolgálás. Olcsó árak. Teljes felelőség. Bekapcsolt telefon 250.

Elias Lipót fia

szállító, Strada Eminescu Deák F.-u 86

KUKORICAVETŐGÉPEKET, EXSTIRPATOROKAT, stb. DRÓTSZEGEKET, KASZÁKAT, LÁNCOKAT, SZÖLLŐ-PERMETEZŐKET, stb. RÉZGÁLYCOT, KÉNPORT, GUMMITÖMLŐKET, stb. MINDENNEMŰ MŰSZAKI CIKKEKET, GÉPOLAJOKAT, stb.

raktárról azonnal szállít nagyban és kicsinyben az

Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Gépezetálya

SIBIU (Nagyszombat), Salzgasse 22., valamint annak fiókja: Segesvár, Baiergasse 47. és tólerakata: Hann és Társa R.-T. Cluj (Kolozsvár), Heltai-u. 3. 194

— Telefon 278. —

10818

Frati Goldenberg

Fiók: TIMISOARA, Str. Bolintineanu (Gorove-utca) 12. Józsefvárosi vasutállomás mellett.

— Telefon 278. —

10818

Gyarmatárak:

Krisztály-cukor
Mira és stearyngyertyák
Kávé, fűszerszegfű
Bors, piment, cassia
Rizs, (rangoon és glacé)
Tea kimérve és csomagban
Salmon és Pilbards halak
Sardinia és hering
Angol és remy rizskeményítő
Angol szappan
Füge, mártáshoz való anyag
Ultramarinkek és vanília
Cacao, enyv, raffia
Olibanum gummi
Borkősav.

Nyersanyag:

Quebracke extrakt
Clorbarum, gyanta
Amerikai agyag
Csontzsiradék, degreas
Kénatron
Cocus és palmaolaj
Vízüveg cacaóvaj
Carnauba és montauviaszk
Glucose, kromkali
Méhviaszk
Japán fehérviaszk
Ceresin, parafin
Stearin, tengerifü

Kézműárak:

Mollinok
Kék festőszövet
Angol szövetek
Gyapjuzsinog

Vegyárak:

Cipésztonal
Angol felsőbőr
Vegy drogua-árak:
Acid. borie. borax
Alaun, aceton, dextrin
Sodabiecarbona
Natrium bisulfit
Keresisó, glaubersó
Burgonyaliszt, firmisz
Valódi ólomminium
Zinkfehér, nigrosin
Schellaek, camphor
Kénvirág, Kénrudak
Salmiak-só és salmiak darabok
Cinamon medicinal
Francia olajfestékek.

Vasárak és műszaki cikkek:

Fehér és rézbádóg
Cink és cinkelt bádóg
Drót és drótszögek
Rézveretek, angolcsinek
Antimon, raktárérek
Olomcsövek, electromos drót
Malomkalapács, tisztítógyapot
Angol bőrszizjakk
„Norris”
Jackonok, reszelők, szivattyúk
Klingerit, asbest és kaucuk-lapok
Asbest-zsinór
Asbest csomagolás grafitban
Kóc-csomagolás agyagban
Körfűrészek és olajkaanák
Pehelygrafit, Carborund
Hessian- és tarpauling zsákok
és vásznak.

A VAROS közvetlen közelében kisebb gazdaság teljes felszereléssel eladó. Cím a kiadóban. 10478

Különféle.

MOST ÉRKEZETT bécsi ruhadsz mintáit ajánlja Almási előnyomda Bulevardul Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 9. szám. 1174

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Könyvtár részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-utca, Klein I. hirdetői és hirdap irodája Strada Romanului (Zrinyl-u.) és Mandul Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám utatti papírpalota.

Kereskedők figyelmébe

Nagy harisnya raktár valamint nagy rövidáru raktár 466 szolid kiszolgálás mellett.

Alexandru Krammer Str. Metlanu (Forray-u.) 3.

Szállítások

gyors lebonyolítását Romániába elvállalja

Wetzler Testvérek

szállítók, Budapest, V., Akadémia-utca 14. Saját telepeink Wien: II/2 Obere Donau, strasse 107, Simbach, Passau, Regensburg, Békéscsaba, Megbízható kísérők. 10711

Bel- és külföldi különlegességek érkeztek.

George Wajdits

„Jézus Szive” gyógyszerára Bulevardul Regele Ferdinand 11. (József főherceg-ut.) 10381

Vetőbüköny, Muharmag és Cukorrépmag

megbízható csiraképes minőségben kapható: 1193

Morvay-nál, Arad, Dezső-u. 1/b.

Petrozsény

főutcájának legszebb helyén

saját szép üzlethelyiséggel rendelkezem, keresek bizományi lerakatot vagy fiókot- divat-, bőr-, textil-, rövidáru-, cipő-, vagy hasonló szakmából. Kellő garanciával rendelkezem. Szíves megkereséseket!

Löwy Sándorhoz, Petrozsény kerek. 1177

Értesítés!

A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy Aradon a Str. I. L. Caragiale (Csiky és Magyar-utak) sarkán lévő:

„PROFETA”-éttermet

Schwartz Andortól átvettem és azt folyó hó 20-án, vasárnap este tünepélyesen megnyitottam Főtörökvé em az leendő, hogy tisztán kezelt italjaimmal és izletes polgári étkeimmel, melyet szolid áráért pontos kiszolgálás mellett kaphatók. Nagybecsű vendégeim megelégedését kiérdemoljom, Esténként elsőrendű orgányzene. Szives pártfogást kér.

Kovács József. vendéglős. 10796

Parisi divatlapjaim megérkeztek. Estélyi fogadó ruhák és kosztümök a legizlésebben készülnek. Önálló, ügyes varróleányok magas fizetéssel felvételnek. Trébits Lenke, Str. Alexandri (Salacz-u.) 6.